Europees Parlement
2024-2029

AANGENOMEN TEKSTEN

P10_TA(2025)0106

Genetisch gemodificeerde soja MON 87705 × MON 87708 × MON 89788

Resolutie van het Europees Parlement van 8 mei 2025 over het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie tot verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met genetisch gemodificeerde soja MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (D105678/03 – 2025/2647(RSP))

Het Europees Parlement,

– gezien het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie tot verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met genetisch gemodificeerde soja MON 87705 × MON 87708 × MON 89788, overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (D105678/03),

– gezien Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2003 inzake genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders[1], en met name artikel 7, lid 3, en artikel 19, lid 3,

– gezien de stemming van 28 februari 2025 in het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders als bedoeld in artikel 35 van Verordening (EG) nr. 1829/2003, die geen advies heeft opgeleverd,

– gezien artikel 11 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de

[1] PB L 268 van 18.10.2003, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1829/oj.

uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren[1],

– gezien het advies dat op 2 april 2020 door de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA) is goedgekeurd en op 18 mei 2020 is gepubliceerd[2],

 gezien zijn eerdere resoluties waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het verlenen van vergunningen voor genetisch gemodificeerde organismen (“ggo’s”)[3],

---

1 PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

2 Wetenschappelijk advies van het EFSA-panel voor genetisch gemodificeerde organismen, getiteld “Assessment of genetically modified soybean MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 for food and feed uses, under Regulation (EC) No 1829/2003 (application EFSA-GMO-NL-2015-126)”, EFSA Journal 2020;18(5):e06111, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6111.

3 Het Parlement heeft in de achtste zittingsperiode 36 en in de negende zittingsperiode 38 resoluties aangenomen waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het verlenen van vergunningen voor ggo’s. Daarnaast heeft het Parlement in de tiende zittingsperiode de volgende resoluties aangenomen:
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/2628 van de Commissie betreffende de verlenging van de vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais MON 89034 × 1507 × NK603 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1797, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1797/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/2627 van de Commissie betreffende de verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met genetisch gemodificeerd katoen COT102 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1798, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1798/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/2629 van de Commissie tot verlenging van de vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met genetisch gemodificeerd mais MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 en acht subcombinaties daarvan overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1799, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1799/oj).

– gezien artikel 115, leden 2 en 3, van zijn Reglement,

– gezien de ontwerpresolutie van de Commissie milieubeheer, klimaat

---

– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1828 van de Commissie betreffende de verlenging van de vergunning voor het in de handel brengen van diervoeders die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais MON 810 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1207 van de Commissie (PB C, C/2025/1800, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1800/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1822 van de Commissie tot verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais DP915635 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1801, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1801/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1826 van de Commissie tot verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais DP23211 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1802, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1802/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/2618 van de Commissie betreffende de verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais DP202216 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1803, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1803/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 26 november 2024 over het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie betreffende de verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais MON 94804 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB C, C/2025/1804, 4.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1804/oj).
– Resolutie van het Europees Parlement van 12 februari 2025 over het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie tot verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais DP910521 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (P10_TA(2025)0014).

en voedselveiligheid,

A. overwegende dat Monsanto Europe S.A./N.V. op 11 september 2015 namens het in de Verenigde Staten gevestigde Monsanto Company bij de nationale bevoegde instantie van Nederland een aanvraag heeft ingediend voor het in de handel brengen van levensmiddelen, levensmiddeleningrediënten en diervoeders die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met genetisch gemodificeerde soja MON 87705 × MON 87708 × MON 89788 (“de genetisch gemodificeerde soja”), overeenkomstig de artikelen 5 en 17 van Verordening (EG) nr. 1829/2003 (“de aanvraag”); overwegende dat de aanvraag ook het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit de genetisch gemodificeerde soja betrof voor andere toepassingen dan als levensmiddel of als diervoeder, met uitzondering van de teelt;

B. overwegende dat de EFSA op 2 april 2020 een gunstig advies heeft uitgebracht over de genetisch gemodificeerde soja, dat op 18 mei 2020 is gepubliceerd; overwegende dat de EFSA aandacht heeft besteed aan alle vragen en bezorgdheden die de lidstaten aan de orde hebben gesteld in het kader van de raadpleging van de bevoegde nationale instanties, als bedoeld in artikel 6, lid 4, en artikel 18, lid 4, van Verordening (EG) nr. 1829/2003;

C. overwegende dat de EFSA de risicobeoordeling echter niet kon voltooien en niet tot een conclusie kon komen over de veiligheid van de genetisch gemodificeerde soja, omdat er geen negentigdaags onderzoek naar de genetisch gemodificeerde soja was uitgevoerd en er geen monitoringplan voor de periode na het in de handel brengen was waarin rekening werd gehouden met het gewijzigde vetzuurprofiel van de genetisch gemodificeerde sojalijn;

D. overwegende dat de EFSA op 3 oktober 2024 een verklaring heeft vastgesteld in aanvulling op haar wetenschappelijk advies van 2 april 2020, die op 28 oktober 2024 is gepubliceerd, waarin zij op basis van de door de aanvrager[1] verstrekte aanvullende gegevens concludeert dat de in de aanvraag beschreven genetisch gemodificeerde soja wat

---

– Resolutie van het Europees Parlement van 12 februari 2025 over het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie tot verlening van een vergunning voor het in de handel brengen van producten die geheel of gedeeltelijk bestaan uit of zijn geproduceerd met de genetisch gemodificeerde mais MON 95275 overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad (P10_TA(2025)0015).

[1] EFSA-panel voor genetisch gemodificeerde organismen, “Statement complementing the EFSA Scientific Opinion on application (EFSA-GMO-NL-2015-126) for authorisation of food and feed containing, consisting of and produced from genetically modified soybean MON 87705 × MON 87708 × MON 89788”, EFSA Journal 2024;22(10):e9061, https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9061.

betreft de mogelijke gevolgen voor de gezondheid van mens en dier of het milieu even veilig is als de conventionele tegenhanger ervan en de geteste niet-genetisch gemodificeerde referentievariëteiten van soja; overwegende dat de EFSA ook heeft geconcludeerd dat de consumptie van de genetisch gemodificeerde soja geen aanleiding geeft tot bezorgdheid wat betreft de voeding;

E. overwegende dat de genetisch gemodificeerde soja zodanig genetisch wordt gemodificeerd dat deze tolerant wordt gemaakt voor herbiciden op basis van glyfosaat en dicamba en om het vetzuurprofiel te wijzigen;

Gebrekkige beoordeling van het complementaire herbicide

F. overwegende dat krachtens Uitvoeringsverordening (EU) nr. 503/2013[1] van de Commissie moet worden beoordeeld of de verwachte landbouwpraktijken van invloed zijn op de uitkomsten voor de onderzochte eindpunten; overwegende dat dit op grond van de uitvoeringsverordening met name relevant is bij herbicidetolerante planten;

G. overwegende dat de overgrote meerderheid van genetisch gemodificeerde gewassen zodanig genetisch wordt gemodificeerd dat deze gewassen tolerant worden gemaakt voor een of meer "complementaire" herbiciden die gedurende de gehele teelt van het genetisch gemodificeerde gewas kunnen worden gebruikt zonder dat het gewas sterft, zoals het geval zou zijn bij een niet-herbicidetolerant gewas; overwegende dat uit een aantal studies blijkt dat de teelt van herbicidetolerante genetisch gemodificeerde gewassen leidt tot een toename van het gebruik van complementaire herbiciden, voornamelijk vanwege het ontstaan van herbicidetolerant onkruid[2];

H. overwegende dat herbicidetolerante genetisch gemodificeerde

---

1 Uitvoeringsverordening (EU) nr. 503/2013 van de Commissie van 3 april 2013 betreffende vergunningaanvragen voor genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1829/2003 van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 641/2004 van de Commissie en (EG) nr. 1981/2006 van de Commissie (PB L 157 van 8.6.2013, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2013/503/oj).

2 Zie bijvoorbeeld Bonny, S., "Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact", Environmental Management, januari 2016;57(1), blz. 31, https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 en Benbrook, C.M., "Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years", Environmental Sciences Europe, 28 september 2012, vol. 24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24.

gewassen een lock-in veroorzaken waarbij landbouwers afhankelijk worden van een onkruidbeheersingssysteem dat grotendeels of volledig berust op het gebruik van herbiciden; overwegende dat een grotere afhankelijkheid van complementaire herbiciden op landbouwbedrijven die de genetisch gemodificeerde gewassen aanplanten het ontstaan en de verspreiding van onkruid zal versnellen dat tolerant is voor deze herbiciden, waardoor nog meer herbiciden moeten worden gebruikt – een vicieuze cirkel die bekendstaat als de “pesticidentredmolen”;

I. overwegende dat de negatieve effecten van de buitensporige afhankelijkheid van herbiciden een verslechtering van de bodemgezondheid, de waterkwaliteit en de boven- en ondergrondse biodiversiteit tot gevolg zullen hebben en bovendien zullen leiden tot een grotere blootstelling van mens en dier, mogelijk ook door een toename van residuen van herbiciden in levensmiddelen en diervoeders;

J. overwegende dat dicamba uiterst volatiel is, wat betekent dat het meteen na gebruik geneigd is in de lucht terecht te komen, om vervolgens te worden meegevoerd met de wind totdat het op de grond valt, waardoor mensen en niet-doelplanten, wijnstokken, bomen en struiken worden blootgesteld aan potentiële en ernstige schade, met name wanneer blootstelling zich gedurende meerdere jaren voordoet;

K. overwegende dat in 2020 in het collegiaal getoetste tijdschrift International Journal of Epidemiology een studie van wetenschappers van de Amerikaanse overheid werd gepubliceerd waarin werd vastgesteld dat een intensief gebruik van dicamba het risico op de ontwikkeling van leverkanker en intrahepatische galwegenkanker vergroot bij mensen die het product gebruiken;

L. overwegende dat in de studie uit 2020 wordt verklaard dat de goedkeuring van genetisch gemodificeerde dicambaresistente gewassen naar verwachting zal leiden tot een toename van het gebruik van dicamba in de landbouw in de komende jaren[1] en dat de databank inzake pesticidengebruik van de Heartland Health Research Alliance bevestigt dat dit het geval is, waarbij dicamba in het Midden-Westen van de Verenigde Staten nu tien keer meer

---

[1] Lerro, C.C., Hofmann, J.N., Andreotti, G., Koutros, S., Parks, C.G., Blair, A., Albert, P.S., Lubin, J.H., Sandler, D.P., Beane Freeman, L.E., “Dicamba use and cancer incidence in the agricultural health study: an updated analysis”, International Journal of Epidemiology, augustus 2020; 49(4), blz. 1326, https://academic.oup.com/ije/advance-article-abstract/doi/10.1093/ije/dyaa066/5827818?redirectedFrom=fulltext.

wordt gebruikt dan tien jaar geleden[1];

M. overwegende dat er nog altijd onduidelijkheid bestaat over de kankerverwekkende eigenschappen van glyfosaat; overwegende dat de EFSA in november 2015 tot de conclusie is gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat glyfosaat kankerverwekkend is, en dat het Europees Agentschap voor chemische stoffen in maart 2017 heeft geconcludeerd dat het niet gerechtvaardigd is de stof als zodanig in te delen; overwegende dat het Internationaal Agentschap voor kankeronderzoek, het agentschap van de Wereldgezondheidsorganisatie dat gespecialiseerd is op het gebied van kankeronderzoek, glyfosaat in 2015 echter heeft ingedeeld als waarschijnlijk kankerverwekkend voor de mens; overwegende dat in een aantal recente, collegiaal getoetste wetenschappelijke studies wordt bevestigd dat glyfosaat mogelijk kankerverwekkend is[2];

N. overwegende dat in een collegiaal getoetst wetenschappelijk onderzoek is vastgesteld dat glyfosaat zich opstapelt in gemodificeerde soja, met bijbehorende nadelige gevolgen voor de voedingssamenstelling in vergelijking met niet genetisch gemodificeerde soja[3]; overwegende dat bij een in Argentinië uitgevoerd proefproject verrassend hoge gehalten aan glyfosaatresiduen werden aangetroffen in genetisch gemodificeerde soja[4];

O. overwegende dat de genetische modificatie zelf bepalend kan zijn voor de manier waarop complementaire herbiciden bij genetisch gemodificeerde gewassen door de plant worden afgebroken en voor de samenstelling en dus de toxiciteit van de afbraakproducten

---

1 https://hh-ra.org/projects/measuring-pesticide-use/interactive-herbicide-use-tables/.

2 Zie bijvoorbeeld: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887, https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278, https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610 en https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/.

3 https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24491722.

4 https://www.testbiotech.org/en/resource/high-levels-residues-spraying-glyphosate-found-soybeans-argentina/.

(“metabolieten”)[1];

P. overwegende dat de beoordeling van residuen van herbiciden en metabolieten die in genetisch gemodificeerde gewassen worden aangetroffen, wordt beschouwd als een kwestie die niet binnen de bevoegdheid van het EFSA-panel voor genetisch gemodificeerde organismen valt en daarom geen deel uitmaakt van de vergunningsprocedure voor ggo’s;

Het waarborgen van een wereldwijd gelijk speelveld en het nakomen van de internationale verplichtingen van de Unie

Q. overwegende dat de teelt van genetisch gemodificeerde soja in de Unie niet is toegestaan;

R. overwegende dat de Commissie in de conclusies van de strategische dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU[2] wordt verzocht haar eigen aanpak inzake markttoegang voor in- en uitvoer van agrovoedingsmiddelen te herzien, gezien de uitdagingen die het gevolg zijn van uiteenlopende normen van de Unie en haar handelspartners; overwegende dat een van de belangrijkste eisen van landbouwers tijdens de demonstraties van 2023 en 2024 betrekking had op eerlijkere mondiale handelsbetrekkingen die verenigbaar zijn met doelstellingen op het gebied van gezonde voeding en een gezond milieu;

S. overwegende dat in een verslag uit 2017 van de speciale rapporteur van de Verenigde Naties (VN) voor het recht op voedsel is vastgesteld dat gevaarlijke bestrijdingsmiddelen catastrofale gevolgen hebben voor de volksgezondheid, met name in ontwikkelingslanden[3]; overwegende dat duurzameontwikkelingsdoelstelling (SDG) 3.9 van de VN erin bestaat om uiterlijk in 2030 het aantal sterfgevallen en ziekten als gevolg van gevaarlijke chemische stoffen en de vervuiling en verontreiniging van lucht, water en bodem in aanzienlijke mate te

---

1 Dit is inderdaad het geval voor glyfosaat, zoals vermeld in het met redenen omkleed advies van de EFSA getiteld “Review of the Existing Maximum Residue Levels for Glyphosate according to Article 12 of Regulation (EC) No 396/2005”, EFSA Journal 2018;16(5):e05263, blz. 12, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/j.efsa.2018.5263.

2 Strategische dialoog over de toekomst van de landbouw in de EU. Een gedeeld vooruitzicht op landbouw en voedsel in Europa, 2024, https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

3 A/HRC/34/48: Verslag van de speciale rapporteur voor het recht op voedsel https://www.ohchr.org/en/documents/thematic-reports/ahrc3448-report-special-rapporteur-right-food.

verminderen[1];

T. overwegende dat het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal (“kader van Kunming-Montreal”), dat in december 2022 tijdens de COP15 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit (VBD van de VN) is overeengekomen, een mondiale doelstelling omvat om het risico van pesticiden tegen 2030 met ten minste 50 % te verminderen[2];

U. overwegende dat in Verordening (EG) nr. 1829/2003 is bepaald dat genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders geen negatieve effecten mogen hebben op de menselijke gezondheid, de diergezondheid of het milieu, en dat de Commissie bij het opstellen van haar besluit rekening moet houden met eventuele relevante bepalingen van het Unierecht en andere ter zake dienende factoren; overwegende dat dergelijke ter zake dienende factoren de verplichtingen van de Unie in het kader van de SDG’s van de VN en het VBD van de VN moeten omvatten;

V. overwegende dat als de Unie een vergunning zou verlenen voor de genetisch gemodificeerde soja, dit niet in overeenstemming zou zijn met de internationale verbintenissen inzake de vermindering van pesticiden[3], gezien de toegenomen blootstelling van de mens en van het milieu aan herbiciden in landen waar herbicidetolerante genetisch gemodificeerde gewassen worden geteeld, en de mogelijk ernstige gevolgen voor de gezondheid die hiermee gepaard gaan;

W. overwegende dat ontbossing een belangrijke oorzaak is van de achteruitgang van de biodiversiteit; overwegende dat emissies van landgebruik en verandering van landgebruik, vooral ten gevolge van ontbossing, de op één na grootste oorzaak van klimaatverandering zijn, na de verbranding van fossiele brandstoffen[4]; overwegende dat de Klimaatovereenkomst van Parijs en het strategisch plan voor biodiversiteit 2011-2020, dat in het kader van het VN-VBD werd goedgekeurd, alsook de Aichi-biodiversiteitsdoelen duurzame inspanningen op het gebied van bosbeheer, -bescherming en -herstel bevorderen[5]; overwegende dat

---

1 https://indicators.report/targets/3-9/.

2 Zie: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_22_7834.

3 In december 2022 is tijdens de COP15 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit een mondiaal kader voor biodiversiteit overeengekomen dat een mondiale doelstelling omvat om het risico van pesticiden tegen 2030 met ten minste 50 % te verminderen (zie: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_22_7834).

4 Mededeling van de Commissie van 23 juli 2019 getiteld “Bescherming en herstel van bossen wereldwijd: de actie van de EU opvoeren”, COM(2019)0352, blz. 1.

5 Idem, blz. 2.

SDG 15 van de VN onder meer tot doel heeft de ontbossing voor 2020 stop te zetten[1]; overwegende dat bossen een multifunctionele rol spelen bij de verwezenlijking van de meeste SDG's van de VN[2];

X. overwegende dat bosbranden in de Amazone het gevolg zijn van een hoge mate van ontbossing; overwegende dat de Commissie zich in een mededeling van 2019 de ambitie heeft gesteld om de bossen in de wereld te beschermen en te herstellen[3]; overwegende dat de wereldwijde bescherming van de biodiversiteit, met inbegrip van bossen, een kerndoelstelling is van de EU-biodiversiteitsstrategie[4];

Y. overwegende dat de productie van soja een belangrijke aanjager van ontbossing is in de bossen van de Amazone, Cerrado en Gran Chaco in Zuid-Amerika; overwegende dat 97 % van de in Brazilië en 100 % van de in Argentinië geteelde soja genetisch gemodificeerde soja is[5] ;

Z. overwegende dat uit een analyse van de Commissie is gebleken dat soja van oudsher de grootste bijdrage levert aan de door de Unie veroorzaakte wereldwijde ontbossing en de daarmee samenhangende emissies, en voor bijna de helft van de door invoer

---

1 Zie doelstelling 15.2: https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/.

2 Mededeling van de Commissie van 23 juli 2019 getiteld "Bescherming en herstel van bossen wereldwijd: de actie van de EU opvoeren", COM(2019)0352, blz. 2.

3 Mededeling van de Commissie, "Bescherming en herstel van bossen wereldwijd: de actie van de EU opvoeren", https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0352&from=EN.

4 Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: "EU-biodiversiteitsstrategie voor 2030: De natuur terug in ons leven brengen", COM(2020)0380.

5 International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, "Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Years", ISAAA Brief nr. 53 (2017), blz. 16 en 21, http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf.

naar de Unie veroorzaakte ontbossing zorgt[1];

Vermindering van de afhankelijkheid van geïmporteerd diervoeder

AA. overwegende dat een van de lessen die moeten worden getrokken uit de COVID-19-crisis en de aanhoudende oorlog in Oekraïne, is dat de Unie een einde moet maken aan haar afhankelijkheid van bepaalde kritieke materialen; overwegende dat Commissievoorzitter Ursula von der Leyen commissaris Christophe Hansen in haar opdrachtbrief heeft verzocht na te gaan hoe de invoer van kritieke grondstoffen kan worden verminderd[2];

AB. overwegende dat handelsovereenkomsten de invoer in de Unie bevorderen van levensmiddelen en diervoeders die geheel of gedeeltelijk uit ggo's bestaan of daarmee zijn geproduceerd; overwegende dat Brazilië en Argentinië tot de grootste producenten van ggo's en pesticidengebruikers ter wereld behoren, met inbegrip van ggo's en pesticiden die om gezondheids- of milieuredenen in de Unie verboden zijn;

Niet-democratische besluitvorming

AC. overwegende dat het Parlement tijdens zijn achtste zittingsperiode in totaal 36 resoluties heeft aangenomen waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het in de handel brengen van ggo's voor gebruik als levensmiddelen en diervoeders (33 resoluties) en tegen de teelt van ggo's in de Unie (drie resoluties); overwegende dat het Parlement in zijn negende zittingsperiode 38 resoluties heeft aangenomen waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het in de handel brengen van ggo's en in de huidige tiende zittingsperiode nog eens tien resoluties heeft aangenomen waarin bezwaar wordt gemaakt tegen het in de handel brengen van ggo's;

AD. overwegende dat de Commissie zich bewust is van de democratische tekortkomingen, het gebrek aan steun van de lidstaten en de bezwaren van het Parlement, maar desondanks

---

1 Technisch verslag 2013 – 063 van de Europese Commissie getiteld "The impact of EU consumption on deforestation: Comprehensive analysis of the impact of EU consumption on deforestation", https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c1d3ef3e-d07e-4229-91e5-41001b47dba8/language-en, blz. 23: tussen 1990 en 2008 werd in totaal 90 000 km^2 ontbost voor de invoer door de Unie van plantaardige en dierlijke producten; 74 000 km^2 (82 %) daarvan werd ontbost voor de teelt van plantaardige producten, en met name oliehoudende gewassen (52 000 km^2). 82 % daarvan (42 600 km^2) werd vrijgemaakt voor sojabonen en -schroot, wat overeenkomt met 47 % van de totale, door de invoer van de Unie veroorzaakte ontbossing.

2 https://commission.europa.eu/document/2c64e540-c07a-4376-a1da-368d289f4afe_en.

vergunningen blijft verlenen voor ggo's;

AE. overwegende dat de Commissie ook zonder wetswijziging een vergunning voor ggo's kan weigeren als in het comité van beroep geen gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten voor vergunningverlening is[1];

AF. overwegende dat de stemming op 28 februari 2025 in het Permanent Comité voor planten, dieren, levensmiddelen en diervoeders als bedoeld in artikel 35 van Verordening (EG) nr. 1829/2003 geen advies heeft opgeleverd, wat betekent dat er voor het verlenen van een vergunning geen gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten werd gevonden;

1. is van mening dat het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie de in Verordening (EG) nr. 1829/2003 bedoelde uitvoeringsbevoegdheden overschrijdt;

2. is van mening dat het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Commissie niet in overeenstemming is met het recht van de Unie, aangezien het niet verenigbaar is met het doel van Verordening (EG) nr. 1829/2003 om overeenkomstig de algemene beginselen die in Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad[2] zijn vastgesteld de basis te leggen voor het waarborgen van een hoog beschermingsniveau voor het leven en de gezondheid van de mens, de gezondheid en het welzijn van dieren, het milieu en de belangen van de consument met betrekking tot genetisch gemodificeerde levensmiddelen en diervoeders, waarbij de goede werking van de interne markt gewaarborgd is;

3. verzoekt de Commissie haar ontwerp van uitvoeringsbesluit in te trekken en een nieuw ontwerp aan het comité voor te leggen;

4. verzoekt de Commissie om, in overeenstemming met de "één gezondheid"-benadering, geen vergunning te verlenen voor herbicidetolerante genetisch gemodificeerde gewassen, aangezien dit zou leiden tot een toename van het gebruik van aanvullende herbiciden en dus tot grotere risico's voor de biodiversiteit, de

---

1 Overeenkomstig artikel 6, lid 3, van Verordening (EU) nr. 182/2011 "kan" de Commissie de vergunning alsnog verlenen indien in het comité van beroep geen steun van een gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten is gevonden. Zij hoeft dit niet te doen.

2 Verordening (EG) nr. 178/2002 van het Europees Parlement en de Raad van 28 januari 2002 tot vaststelling van de algemene beginselen en voorschriften van de levensmiddelenwetgeving, tot oprichting van een Europese Autoriteit voor voedselveiligheid en tot vaststelling van procedures voor voedselveiligheidsaangelegenheden (PB L 31, 1.2.2002, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/178/oj).

voedselveiligheid en de gezondheid van werknemers;

5. benadrukt in dit verband dat het toestaan van de invoer voor gebruik in levensmiddelen of diervoeders van genetisch gemodificeerde planten die tolerant zijn gemaakt voor herbiciden, niet strookt met de internationale verbintenissen van de Unie uit hoofde van onder meer de SDG's en het VBD van de VN, met inbegrip van het onlangs aangenomen mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal[1];

6. verwacht dat de Commissie per ommegaande haar toezegging nakomt om met een voorstel te komen om te waarborgen dat gevaarlijke chemische stoffen die in de Unie verboden zijn, niet voor de export worden geproduceerd, alsook haar toezegging om wederkerigheid te garanderen door de normen voor binnenlandse productie beter in overeenstemming te brengen met de normen die gelden voor ingevoerde producten, met name in het geval van pesticiden;

7. verzoekt de Commissie in het kader van onderhandelingen over vrijhandelsakkoorden te zorgen voor convergentie van normen tussen de Unie en haar partners, teneinde te voldoen aan de veiligheidsnormen van de Unie;

8. stelt tevreden vast dat de Commissie in een schrijven van 11 september 2020 aan leden van het Parlement eindelijk heeft erkend dat in vergunningsbesluiten voor ggo's rekening moet worden gehouden met duurzaamheid[2]; is evenwel diep teleurgesteld dat de Commissie sindsdien vergunningen voor de invoer van ggo's in de Unie is blijven verlenen, ondanks de aanhoudende bezwaren van het Parlement en een meerderheid van de lidstaten die tegen deze besluiten stemt;

9. dringt er nogmaals bij de Commissie op aan de verplichtingen van de Unie krachtens internationale overeenkomsten na te komen, zoals de Klimaatovereenkomst van Parijs, het VBD van de VN en de SDG's van de VN; roept er nogmaals toe op om ontwerpuitvoeringshandelingen vergezeld te doen gaan van een toelichting waarin wordt uiteengezet op welke manier aan het "niet

---

1 In december 2022 is tijdens de COP15 van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake biologische diversiteit een mondiaal kader voor biodiversiteit overeengekomen dat een mondiale doelstelling omvat om het risico van pesticiden tegen 2030 met ten minste 50 % te verminderen (zie: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/nl/ip_22_7834).

2 https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf.

schaden”-beginsel is voldaan[1];

10. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad en de Commissie, alsmede aan de regeringen en parlementen van de lidstaten.

---

1 Resolutie van het Europees Parlement van 15 januari 2020 over de Europese Green Deal (PB C 270 van 7.7.2021, blz. 2), paragraaf 102.